

Paroksetin İlişkili Özofajitis Dissekans Süperfisialis: PB - 17 Olgu Sunumu

Süleyman Alperen Daşcı¹, Koray Hamza Cihan¹, Hatice Ceyda Ereğli¹, Kazım Cihan Can¹, Rifat Serav İlhan¹, Berker Duman¹

¹Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye

GİRİŞ VE AMAÇ

Özofajitis dissekans süperfisialis (EDS), özofagus mukozasının yüzeyel tabakasının yama tarzında ayrılmasıyla karakterize, nadir görülen ve genellikle benign seyirli bir durumdur. Endoskopide mukoza yüzeyinde grimsi-beyaz, soyulmuş plaklar şeklinde izlenir. Çoğu olgu asemptomatik olmakla birlikte disfaji, odinofaji veya göğüs ağrısı gibi semptomlarla başvurabilir. Tanı endoskopik görünüm ve histopatolojik inceleme ile konur, tedavi genellikle nedene yöneliktir.[1][2] Bu olgu sunumunda, anksiyete bozukluğu tanısı ile paroksetin kullanan ve diğer olası nedenler dışlanarak antidepresan yan etkisi olarak EDS geliştiği düşünülen bir kadın hastanın vaka sunumu yapılacaktır.

OLGU SUNUMU

80 yaşında kadın hasta, artan gastrointestinal şikayetleri sonrası yapılan endoskopide EDS ile uyumlu bulgular saptanması üzerine gastroenteroloji tarafından ilaç ilişkisi açısından değerlendirilmek üzere tarafımıza yönlendirilmiştir. Yaklaşık 10 yıldır epigastrik ağrı, regürjitasyon, bulantı ve kusma şikayetleri mevcut olup; önceki endoskopilerinde kronik gastrit bulguları izlenmiş, semptomatik tedaviyle sınırlı yanıt alınmıştır. Şikayetlerinin özellikle yemeklerden sonra arttığı, son dönemde yutma sırasında boğazda takılma hissi geliştiği öğrenilmiştir. Psikiyatrik öyküsünde, 45 yaşında anksiyete bozukluğu tanısı aldığı, farklı antidepresanlar kullandığı, yaklaşık 20 yıldır paroksetin 30 mg/gün kullandığı, ilacı akşamları aldığı ve ağız kuruluğu yaşadığı bildirilmiştir. Aktif psikiyatrik yakınması bulunmamaktadır. Tıbbi özgeçmişinde astım, hipertansiyon, hiperlipidemi ve hipotiroidi mevcut olup; düzenli kullandığı ilaçlar arasında allopurinol, levotiroksin, pentoksifilin, atorvastatin, benidipin, montelukast, asetilsalisilik asit ve asetazolamid yer almaktadır. Klinik değerlendirme ve eşlik eden diğer etiyolojilerin dışlanmasıyla tablonun paroksetin ile ilişkili olabileceği düşünülmüştür. Naranjo Advers İlaç Reaksiyon Olasılık Ölçeği skoru 5 olup “muhtemel ilaç yan etkisi” olarak değerlendirilmiştir. [Şekil 1]

Paroksetin tedrici olarak kesilmiş, dört hafta sonraki kontrolde şikayetlerinde kısmi düzelme bildirilmiştir. Hastadan yazılı onam alınmıştır.

Bu reaksiyonla ilgili daha önce kesin raporlar var mı?	Evet +1
Şüphe edilen ilaç verildikten sonra advers olay ortaya çıktı mı?	Evet +2
İlaç kesildiğinde veya özel bir antagonistle tedavi uygulandığında reaksiyon iyileşti mi?	Evet +1
İlaç yeniden uygulandığında reaksiyon tekrarlandı mı?	Bilinmiyor
Reaksiyona kendi başına neden olabilecek alternatif etkenler var mı?	Bilinmiyor
Plasebo verildiğinde reaksiyon tekrarlandı mı?	Bilinmiyor
İlacın kanda veya başka vücut sıvılarında toksik konsantrasyonları tespit edildi mi?	Hayır
Doz arttığında reaksiyon şiddetlendi mi ya da doz azaltıldığında azaldı mı?	Bilinmiyor
Daha önce aynı ya da benzer ilaçlarla benzer reaksiyonlar oldu mu?	Hayır
Advers olay herhangi bir objektif kanıtla doğrulandı mı?	Evet +1

Şekil 1: Naranjo Advers İlaç Reaksiyon Olasılık Ölçeği

TARTIŞMA VE SONUÇ

EDS, çoklu ilaç kullanan yaşlı bireylerde görülebilen, nadir ve muhtemelen yeterince tanınmayan bir tablodur. Altta yatan sistemik ve otoimmün hastalıklar saptanabilse de, mukozal irritasyona yol açabilen çeşitli ilaçların yanı sıra SSRI ve SNRI grubu antidepresanlarla da ilişkili olabileceği bildirilmiştir, ancak bu durumun klinik önemi net değildir.[1][2] Bu vaka ile birlikte açıklanamayan GIS yakınmaları olan hastalarda psikotrop ilişkili EDS tablosunun nadir de olsa göz önünde bulundurulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: antidepresan, özofajit dissekans süperfisialis, paroksetin, yan etki

Kaynakça

- Hart PA, Romano RC, Moreira RK, Ravi K, Sweetser S. *Esophagitis dissecans superficialis: Clinical, endoscopic, and histologic features. Digestive Diseases and Sciences.* 2015;60(7):2049–2057. <https://doi.org/10.1007/s10620-015-3590-3>
- Purdy JK, Appelman HD, McKenna BJ. *Sloughing esophagitis is associated with chronic debilitation and medications that injure the esophageal mucosa. Modern Pathology.* 2012;25(5):767–775. <https://doi.org/10.1038/modpathol.2011.204>